

Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit
t.a.v. C. Van der Wal-Zeggelink
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

ONDERWERP	Reactie 'Hoofdlijnen van de gecombineerde aanpak van natuur, water en klimaat in het landelijke gebied en van het bredere stikstofbeleid'	VAN
		TELEFOONNUMMER
		E-MAILADRES
		DOMEIN/OPGAVE
		TEAM
DATUM	13-04-2022	
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1088738041-6807	

Excellentie,

Met deze brief maken wij, na consultatie van de gebiedspartners¹ aan de Gebiedstafels Stikstof in de provincie Utrecht, u deelgenoot van de zorgen die wij hebben over de stikstofproblematiek in Nederland en de gevolgen die dit heeft voor de situatie in de provincie Utrecht en voor de gebiedsgerichte aanpak in het bijzonder. Wij zijn verheugd dat binnen korte tijd sinds uw aantreden de hoofdlijnenbrief 'Hoofdlijnen van de gecombineerde aanpak van natuur, water en klimaat in het landelijke gebied en van het bredere stikstofbeleid' ligt die koers geeft aan dit moeilijke dossier. We onderschrijven dat de natuur onder druk staat, maar hechten aan een integrale blik, waarbij de balans tussen wat de natuur kan dragen en wat we vragen van de samenleving centraal staat. De thema's die u benoemt in de hoofdlijnenbrief zien wij als noodzakelijke opgaven om de transitie in het landelijk gebied vorm te kunnen geven. Daarnaast is het van belang om met een open blik naar het gebied te kijken en oog te hebben voor andere opgaven. Het bieden van perspectief voor de transitie van de agrarische sector is hierbij onontkoombaar. We gaan ervanuit dat dit perspectief snel door u geboden wordt.

Wij begrijpen dat het Rijk kaders vaststelt die u de provincies meegeeft. Om voortgang in het proces te houden, moeten deze kaders en doelen zo snel mogelijk bekend zijn. Er zit grote spanning op de urgentie en het tempo op het proces enerzijds en de zorgvuldigheid en tijd dat een gebiedsproces van deze omvang vraagt, anderzijds. Het vinden van een goede balans tussen duidelijke kaderstelling en ruimte om van onderop te werken is voor ons essentieel. Daarbij waarderen wij dat u de gebiedsprocessen nauwgezet zal volgen op de voortgang.

De hoofdlijnenbrief heeft veel losgemaakt bij de gebiedspartners. In de provincie Utrecht werken wij al geruime tijd aan de verschillende gebiedsprocessen rondom de N2000-gebieden. Dit doen wij in nauwe samenwerking met onze gebiedspartners. Daarbij merken we dat vertrouwen in elkaar en in het Rijk van groot belang is. Wij moeten met elkaar aan dat vertrouwen blijven werken. Wij maken ons zorgen dat de aanpak zoals beschreven in de hoofdlijnenbrief een grote impact heeft op het draagvlak voor en uitvoering van de gebiedsprocessen die al in gang zijn gezet. Om onze aanpak met succes én met draagvlak te kunnen uitvoeren is flexibiliteit en zorgvuldigheid in de

¹ Gemeente Rhenen, Veenendaal, Wijk bij Duurstede, Stichtse Vecht, De Ronde Venen, Lopik, Vijfheerenlanden, Waterschap Amstel, Gooi en Vecht, Waterschap Rivierenland, Waterschap HDSR, Waterschap Vallei en Veluwe, Stikstofcollectief Utrecht, Natuur en Milieufederatie Utrecht, Utrechts Landschap, Zuid-Hollands Landschap, Natuurmonumenten, Koninklijke Bouwend Nederland, VNO-NCW Midden, Aannemersfederatie en MKB-infra

aanpak en vertrouwen noodzakelijk. Wij zijn voortvarend aan de slag in de gebiedsprocessen, waar draagvlak en een proces vanuit het gebied voorop staan. Wij vragen u om de nodige flexibiliteit qua snelheid in het proces in te bouwen, zodat urgentie, tempo en draagvlak samen kunnen gaan en niet onnodig onder druk staat. Draagvlak voor een robuust watersysteem is hier een belangrijk onderdeel van.

Eén van de pijlers in de Utrechtse gebiedsgerichte aanpak is het ontwikkelen van instrumentarium om de stikstofdepositie terug te dringen, maar ook om de transitie in de landbouw verder vorm te geven. We missen hierbij het perspectief voor het landelijk gebied. wij vinden dat zowel innovatie als opkoop hand in hand moeten gaan. Gronden zijn van essentieel belang in een gebiedsproces. Hiermee creëren we voldoende schuifruimte om een agrarisch bedrijf te kunnen verplaatsen, natuur te ontwikkelen of andere activiteiten mogelijk te maken. Wij dringen erop aan dat stikstofruimte die uit innovatie of opkoop komt ten goede komt aan het gebiedsproces. Het ontbreekt daarnaast aan duidelijkheid over de generieke maatregelen die het Rijk voornemens is te nemen, wanneer deze maatregelen beschikbaar zijn en wat deze gaan opleveren.

De PAS-melders verkeren nog steeds in grote onzekerheid wanneer zij een legale vergunning krijgen. Dit geldt ook voor andere groepen die nog geen legale status kennen. Dit heeft een grote weerslag op deelname aan de gebiedsgerichte aanpak. De oplossing voor de PAS-melders moet, volgens het Rijk, meegenomen worden in de totstandkoming van de gebiedsplannen. Tot op heden is er nog geen zicht op stikstofruimte om de PAS-melders in de provincie Utrecht te legaliseren. Wij vragen u om in het SSRS voorrang te geven aan het uitgeven van stikstofruimte aan de PAS-melders.

Wij hechten grote waarde om met alle gebiedspartners die samenwerken aan de gebiedsgerichte aanpak in de provincie Utrecht te blijven werken aan een gezonde natuur. Dit doen wij in goed overleg met elkaar en zijn voornemens om dit ook in goede samenwerking te doen met uw ministerie. De oplossing zit in een gedragen proces met een afgewogen pakket aan maatregelen dat recht doet aan alle betrokkenen. In deze brief hebben wij enkele aandachtspunten die ook bij onze gebiedspartners leven kort toegelicht. Graag lichten wij deze in een persoonlijk gesprek nader toe.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol – van Leeuwen